

Alcohol- en drugbeleid in het jeugdwerk

Vorming Trip Lokaal 2011 Gent

CGG Eclips, Maryline Toch

CGG Waas en Dender, Tineke De Breucker

Programma

- Kennismaking en verwachtingen
- Gebruik bespreekbaar maken
- Pauze
- Wat bij fuiven?
- Wat kan een gemeentebestuur doen?
- Hulpverleningsaanbod en interessante links

Drugpreventie & Verslavingszorg

Maryline Toch
 Lange Violettestraat 84
 9000 Gent
 09/233 58 58
infopunt@cggeclips.be
m.toch@cggeclips.be
www.cggeclips.be

Infopunt Preventie Vroeg-interventie Hulpverlening Omgevingszorg

Aanbod jeugdwerk

- Coaching van de jeugdbeweging in de uitwerking van een alcohol- en drugbeleid op maat
- Bieden van vorming op maat en op vraag van de jeugdbeweging
- Informatie en tips rond alcohol en drugs aanbieden
- Uitleenen van materiaal

Hoe contacteren?

- Regio Gent:
CGG Eclips, Maryline Toch
Lange Violettestraat 84
9000 Gent
09/233 58 58 - drugpreventie@cggeclips.be
www.cggeclips.be
- Regio Waas en Dender:
CGG Waas en Dender, Tineke De Breucker
Grote Peperstraat 15
9100 Sint-Niklaas
03/760 00 70

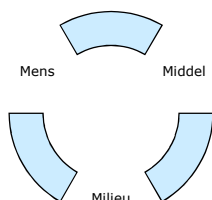

Oefening: risicovol gedrag

- Sangria aan de costa del sol
- rangschik de personen van 1 tot 6 naargelang ze volgens u het minst tot het meest risicovol gedrag vertonen
- 1 = minst risicovol
6 = meest risicovol

Mens-Middel-Milieu

Mens

Persoonlijkheid
 Leeftijd
 Geslacht
 Gemoedstoestand
 Verwachtingen
 Waarden en normen
 Kennis en opvattingen

Middel

Aanbod
 Werking en invloed
 Hoeveelheid
 Wijze van gebruik

Milieu

Socio-econ factoren
 Context van gebruik
 Gezin, school, vrienden
 Belangrijke derden
 Subcultuur
 Media

Gebruik bespreekbaar maken

- Wat is een drugbeleid, wat is de meerwaarde ervan?
- Hoe kan je best werken met groepen rond A&D? tips and tricks
 - Maat in de shit voor jeugdwerk
 - Plukmap voor kaderleden

Gebruik bespreekbaar maken

- Waarom een alcohol- en drugbeleid?

Aanleidingen

- Bestaand reglement
- Crisissituaties
- Druk
- Preventie-activiteit
- Nieuw werkjaar
- Sensibiliseringscampagne

Waarom een alcohol- en drugbeleid?

- Enkele cijfers:
 - Alcohol meest gebruikte genotsmiddel bij jongeren
 - Bier is het populairst
 - Onderzoek uit 2008:
 - 2/3 van de IIn uit secundair onderwijs gebruikten afgelopen jaar alcohol
 - 12% gebruikte cannabis (jongens dubbel zoveel dan meisjes, 16% vs.8%)
 - 0,2% gebruikte regelmatig XTC
 - 0,3% gebruikte regelmatig amfetamines

Case 1

***Als activiteit wordt er een stadspel gespeeld.
Elke leider/leidster heeft een vaste controlepost
op het traject.***

***Tijdens het spel betrap je twee leden die achter
het hoekje staan te blowen.***

***Zelf weet je niet goed hoe je moet reageren,
want binnen jullie jeugdbeweging is er geen
handleiding uitgewerkt.***

Waarom een alcohol- en drugbeleid?

- Leiding: voorbeeldfunctie
- Collectieve verantwoordelijkheid ~ contact met ouders
- Imago van de groep
- Sociale druk
- Omgaan met alcohol en drugs

Waarom een alcohol- en drugbeleid?

- Stappenplan via www.drugsinbeweging.be
- Een 'drugbeleid' op niveau van de organisatie:
 - Regels
 - Interventies / Procedures
 - Vorming / voorlichting
- Instappen in lokaal overleg, evt. naar aanleiding van evenement (jeugddienst, politie, brandweer, ...)

Case 2

Op zondag gaan alle leiders na de vergadering samen op café. Ze ontmoeten dan andere leiders, en het bier vloeit meestal rijkelijk. Het café waar iedereen afspreekt, ligt vlakbij een speelpleintje in een wijk waar verschillende leden van de jongste groep(en) wonen.

Op een avond kom je rond 21u goed beschonken het café uit. Achter 't raampje van z'n slaapkamer staat één van je leden te wuiven naar jou. Je wuift terug, vertrekt met je fiets, verliest je evenwicht en valt.

Stap 1: Foto

= in kaart brengen van de huidige situatie

- Grenzen die organisatie stelt
 - Aan leden
 - Aan medewerkers
- Gewone activiteiten, fuiven, kampen, ...
 - Pas regelgeving aan bij verschillende soorten activiteiten en communiceer deze duidelijk
- Werkvorm drugscreener
- Werkvorm 'doe de test'

Stap 2: Ieder zijn zeg en samen een mening

- Eerst persoonlijke kijk en invulling
- Daarna een gezamenlijk standpunt
- Niet te snel overgaan naar consensus
⇒ DRAAGVLAK!

- Werkvorm: gevaarlijk gedrag
- Werkvorm: stellingenspel
- Werkvorm: gezamenlijke visie en normen

Stap 3: Spelregels, tussenkomst bij overtreding, vorming en voorlichting

- Inspraak
- Anti-paniek
- Niet moraliseren
- Pas regels aan aan context
- Voorbeeldfunctie
- Wettelijk kader
- Sensibiliseren en informeren

Werkvorm: afsprakentabel

	Bezit	Gebruik	Onder invloed	Delen	Dealen
Tabak					
Alcohol					
Cannabis					
Andere illegale drugs					
Medicatie					
Gokken					

Werkvorm: Strategie bij alcohol- en andere drugproblemen

- Wie doet wat wanneer?
 - Het best mogelijk antwoord dat de organisatie kan bieden bij het overtreden van opgelegde grenzen.
 - Wie treedt er op?
 - Wie communiceert aan wie?
 - Worden ouders betrokken?
 - Bij welke overtreding?
 - Bij welke leeftijd?
 - ...
- Belang van een constructieve sanctie:
 - Sanctie in verhouding tot overtreding
 - Frequentie van de overtreding
 - Verzachtende of verzwarende omstandigheden
 - Geen vernederende sancties

Vorming en voorlichting: opdracht

Bij het opstellen van de planning van het nieuwe werkjaar willen jullie een drugpreventie-activiteit organiseren. Op welke manier kan deze activiteit volgens jou vorm krijgen?

Werk per drie in een groepje een fictieve preventieactiviteit uit.

Vorming en voorlichting

- Ondersteuning vorming en voorlichting:
 - www.vad.be
 - CGG Waas en Dender
Grote Peperstraat 15
9100 Sint-Niklaas
 - CGG Eclips

Stap 4: Schrijfwijzer en bekendmaking

- Aan de man brengen
- Waar rook is, is vuur
- Eerst de eigen leidingsploeg
- Dan de eigen leden...
- En nu de buitenwereld?
- Werkvorm: schrijfwijzer

Stap 5: Een vervolg

- Never ending story
- Evaluatiechecklist
- Succes- en faalfactoren

Gebruik bespreekbaar maken

- Materiaal:
 - Maat in de shit bij het jeugdwerk
 - Materiaal uit plukmap

Pauze

Wat bij fuiven?

- Materiaal en campagne -16-18 voorstellen
- Barbeleid uitleggen
- Wat doen FOD gezondheidsinspecteurs?
- Tips bij het uitgaan

Case 3

Je organiseert met de jeugdbeweging jullie jaarlijkse fuif. Jij bent de verantwoordelijke van dienst. De avond verloopt rustig totdat ze je vragen om naar de bar te komen. Er zouden problemen zijn met een dronken bezoeker. De verantwoordelijken aan de ingang hebben hem een consumptie geweigerd en hij maakt hier amok over. Je komt aan bij de ingang. Hoe reageer je?

Case 3

- Wat is het probleem hier?
- Is dit een herkenbare situatie?
- Wat zou jij doen als je deze verantwoordelijke was?
- Wat zijn de voordelen en nadelen bij het weigeren van de toegang?
- Welke impact zou het gedrag van de verantwoordelijke op de vrienden van de dronken persoon of op de ander gasten kunnen hebben?

Regelovertreding

- Afweging maken
- Doel bepalen
- Beschrijf gedrag
- Geef regel aan
- Vraag medewerking
- Ruimte voor reactie

Communicatie

- Oogcontact
- Voorstellen
- Afstand
- Afzonderen
- Toon

Wetgeving

-16 jaar: geen alcohol
-18 jaar: geen sterke
drank

Omgaan met situaties

- Stap 1: leeftijd beoordelen
Vooral meisjes kunnen soms ouder lijken
(make up)
- Stap 2: controleer de leeftijd
Kan je me je leeftijd aantonen/bewijzen
Niet vragen naar paspoort
Geen bewijs = geen verkoop

Omgaan met situaties

- Stap 3: toon begrip
Ik versta dat je bier wil
Ja, ik weet dat dat vervelend is
- Stap 4: maak de regels duidelijk
Dit is niet willekeurig; geldt voor iedereen
Nationale wetgeving; iedereen is gelijk
Gebruik te wobbler/ affiche om de regels aan te geven

Omgaan met situaties

- Stap 5: alternatieven aanbieden
Stel alternatieven voor die voldoen aan de eisen van de bezoeker
- Stap 6: laat hen reageren
Geef ruimte om te reageren
acceptatie of tegenreactie

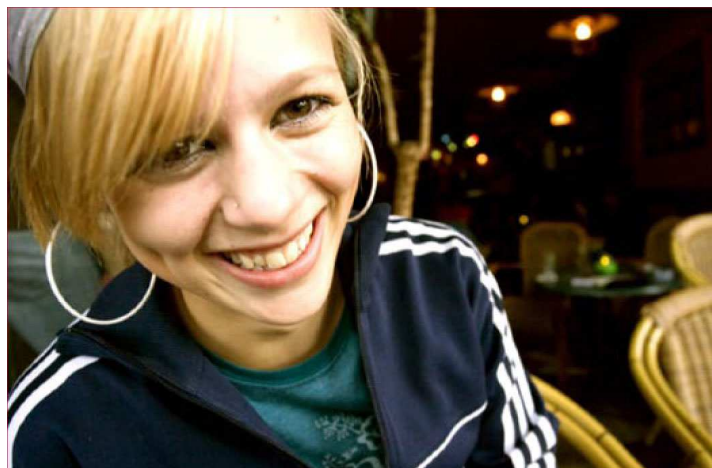
Omgaan met situaties

In het geval van een tegenreactie

- Blijf begrip tonen (moeilijk om boos te blijven op iemand die begripvol is)
- Spendeer meer tijd om de wetgeving uit te leggen
- Geef hen een alternatief
- Handel consequent en duid op de mogelijke gevolgen van hun gedrag

Foto opdracht: Jana

Hee, één breezer graag!

© Keessie, 2006

Ja, Jana krijgt een breezer.
Ze is 23 jaar.

Foto opdracht: Laura

Mag ik van jou een boswandeling?

© Keessie, 2006

Nee, Laura krijgt geen boswandeling.
Ze is 17 jaar.

Foto opdracht: Jeroen

Mag ik een biertje AUB?

© Keessie, 2006

Ja, Jeroen krijgt bier.
Hij is 19 jaar.

Foto opdracht: Michiel

Mag ik een whisky?

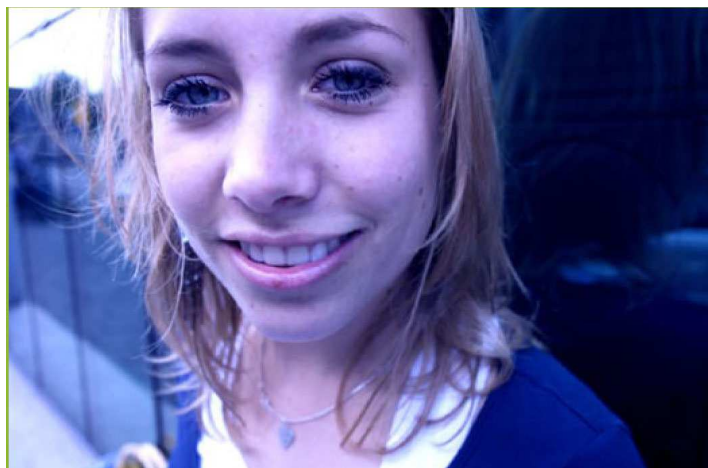
© Keessie, 2006

Nee, Michiel krijgt geen whisky.
Hij is 17 jaar.

Foto opdracht: Susan

Een wit wijntje a.u.b.!

© Keessie, 2006

Ja, Susan krijgt een wit wijntje.
Zij is 17 jaar

Foto opdracht: Jan

Doe mij een biertje!

© Keessie, 2006

Nee, Jan krijgt geen bier.
Hij is 15 jaar

© Keessie, 2006

Structurele maatregelen

Structurele maatregelen

- **Controlesystemen:**
 - Bij voorkeur niet aan de bar (inkom)
 - Ontwikkel een efficiënte systematiek(vb 2 kassa's)
 - Leeftijdscontrole aan de deur
 - Bijvoorbeeld polsbandjes: groen(+18), oranje(+16), rood(-16)

Structurele maatregelen

- **Sociale controle**

- hou in de gaten: toepassing wetgeving leeftijden
- hou in de gaten: niet aanbieden van alc.dranken aan beschonken personen
- inrichting (overzicht) en bemanning bar (maturiteit)
- barbriefting: regels/ tips/ afspraken
- voorbeeldfunctie als jeugdwerker

Structurele maatregelen

- **Prijsbeleid en aanbod**

- denk kritisch na over je drankprijzen
- ruim assortiment fridranken/ isotone dranken (aquarius, ...)
- maak frisdrank goedkoper dan alcohol
- is een happy hour noodzakelijk?
- promoties voor non-alcoholische dranken?

Structurele maatregelen

- **Zaalindeling**

- doorgangen en nooduitgangen
- chill-out
- muziekopbouw/ afbouw DJ
- watervoorziening
- verlichting
- Pictogrammen

Structurele maatregelen

- **Preventieve materialen**
 - **Sensibiliserende boodschappen**
 - **infostand**
 - **huisregels**
- folders and flyers
 - posters
 - stickers
 - wobblers
 - videoclips
 - website

Veilig en gezond uitgaan

- 'Feestwijzer' – VAD publicatie met tips over:
 - Structurele maatregelen
 - Overbevolking / temperatuurregeling / controles aan de deur / vermijden van knelpunten
 - Barbeleid / zuipkaarten? / Happy hours? / aanbod niet-alcoholische dranken?
 - Persoonsgerichte maatregelen
 - Informatie / voorlichting / vorming / training
- www.fuifpunt.be
- www.breakline.be

Wat kan een gemeentebestuur doen?

- Welke maatregelen kan de gemeente nemen?
- Politie betrekken: hoe doe je dat? Do's en don't's
- Voorbeelden van goede acties in gemeentes

LOKAAL DRUGOVERLEG

- gemeenteniveau
- verschillende sectoren/actoren
- drugpreventie op maat
- lokaal drugbeleid
- gemeenschappelijke visie
- omgevingsanalyse
- acties en campagnes

Meer Van Zonder

- **Wie?** Drugpunt Deinze (preventiedienst)
- **Wat?** Lokale sensibiliseringsactie
- **Doelgroep?** Organisatoren van evenementen en samenkomsten
- **Doel?** Stimuleren en aanbieden van ruimer alcoholvrij aanbod
- **Aanpak?** Aanbod van alcoholvrije cocktails op evenementen waar een kwaliteitskenmerk wordt aan gekoppeld

=> Meer info: www.meervanzonder.be

Materiaal

Sportcharter Latem

- Sportclubs
- Keuze individueel
- Officiële inhuldiging
- *Dopingvrij & niet-roken*

..... Verslaafd!?

- **Wie?** Concept Drugpunt Deinze
- **Wat?** Lokale sensibiliseringsactie
- **Doelgroep?** De volledige bevolking
- **Doelen?**

- Drugpreventiedienst bekend maken
- Verslavingsproblematiek bespreekbaar maken door mensen te wijzen op eigen verslavingen

- **Aanpak?**

In openbare plaatsen binnen de gemeenten kunnen inwoners hun verslavingen invullen en in de collectebus deponeren.

Hulpverleningsaanbod en interessante links

- Productinfo
 - www.druglijn.be
 - www.ida-web.be
 - www.jellinek.be
- www.vad.be
- www.jeugdinebeweging.be
- www.bekijkheteensnuchter.be
- www.partywise.be
- www.gratisdrank.be

Evaluatie & vragen

Dank u voor jullie aandacht!!!

Tineke & Maryline

